

UVOD

Tržište kapitala na našem području relativno je mlado i nerazvijeno. Posljednjih nekoliko godina porasla je njegova popularnost te su mnogi građani postali vlasnici akcija, kroz javne ponude, ili kroz privatizaciju preduzeća. Uprkos tome postoje mnoge nepoznanice sa kojima se vlasnici akcija svakodnevno susreću. Zbog naglog rasta tržišta koje je trajalo negdje do sredine 2007. godine, mnogi su ulaganje u akcije doživjeli kao način lake i brze zarade, da bi nakon toga došlo do prilično naglog i žestokog pada, što je opet dovelo do stvaranja negativne slike o akcijskom tržištu radi čega neki ulaganje u akcije karakterišu kao hazard ravan kockanju u kockarnici. Naravno, oba takva načina gledanja na tržište akcija su pogrešna.

Poznato je da se većinom akcija trguje na berzama, te se zbog toga lakše susreću ponuda i potražnja, lakše se formira cijena, a i samo trgovanje je jednostavno te nema suviše „papirologije“ kao što bi to možda bio slučaj kada bi se na primjer trgovalo putem oglasnika. Stoga, predmet rada je deskripcija i analiza akcija kao jednih od najbitnijih instrumenata na tržištu kapitala.

Cilj rada je da na osnovu deskripcije i analize pokažemo bitnost akcija kao hartija od vrijednosti za funkcionisanje tržišta kapitala i razvoj privrede i ekonomije u globalu. Društveni cilj jeste da ovo istraživanje bude od praktične koristi, odnosno da pruži informacije i nova saznanja o akcijama kao hartijama od vrijednosti.

Polazeći od postavljenog cilja istraživanja proistekla je i odgovarajuća struktura rada.

U prvom dijelu se uopšteno govori o hartijama od vrijednosti i navedene su vrste hartija od vrijednosti.

Drugi dio se odnosi na akcije kao hartije od vrijednosti. Opisane su i analizirane karakteristike akcija, akcijski kapital, pravna priroda akcija, sastavni dijelovi akcija, registracija izdatih akcija.

U trećem dijelu su analizirane vrste i klase akcija.

Četvrti dio nam govori o metodama za utvrđivanje cijena akcija. Ovdje su opisane i analizirane metode za utvrđivanje cijena akcija.

Peti dio objašnjava izdavanje akcija u Republici Srpskoj, vrste akcija, prava i povlašćenja izdatih akcija koja mogu imati imaooci istih kao i načini plaćanja.

Na kraju rada pored uvoda i zaključka je priložena korišćena literatura.

Složenost predmeta istraživanja zahtjeva primjenu više kombinovanih istraživačkih metoda. U ovom istraživačkom radu primjenjene su sljedeće metode:

- Analitičke osnovne metode: metod analize, metod apstrakcije, metod specijalizacije i metod dedukcije;

- Sintetičke osnovne metode zahtjevaju primjenu sinteze, konkretizacije, generalizacije i indukcije;
- Opštenaučne metode zahtjevaju primjenu: hipotetičko-deduktivne metode, analitičko-deduktivne metode, komparativne metode, istorijske i statističke metode.

Primjenom ovih metoda, kako govore dosadašnji rezultati istraživanja, moguće je validno ostvarenje naučnog i društvenog cilja istraživanja. Pristup istraživanju je integrativan, sintetički, u tom smislu što se ni jednom metodološkom postupku ne daje isključiva prednost, nego su podjednako zastupljeni, odnosno u skladu sa potrebama istraživanja.